ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การกลับไปใช้ชีวิตปกติของเด็กและเยาวชนเร่ร่อน

ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาว อาอิ ฮามากุชี

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แตงจวง กรรมการ อาจารย์วิสุทธิ์ วานิซ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการกลับไปใช้ชีวิตปกติของเด็กและเยาวชนเร่ร่อนในจังหวัดเชียงใหม่ มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไขและปัจจัยที่มีผลต่อการกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติของเด็ก และเยาวชนเร่ร่อนในจังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดย การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์และการอภิปรายกลุ่มกับเด็กเร่ร่อนที่กลับ ไปใช้ชีวิตและกำลังปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อกลับไปใช้ชีวิตปกติ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 คน

ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาทั้งหมดถูกแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ และนำมาวิเคราะห์ ใน 3 ประเด็น ดังนี้ เงื่อนไขปัจจัยที่ผลักให้เด็กออกมาเป็นเด็กเร่ร่อน การดำเนินชีวิตในขณะที่ เป็นเด็กเร่ร่อน และการกลับเข้าไปใช้ชีวิตปกติ การนำเสนอข้อมูลเป็นการบรรยายเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. เงื่อนไขปัจจัยหลักที่ผลักให้เด็กออกมาเป็นเด็กเร่ร่อน ได้แก่ครอบครัวที่ทำให้เด็ก ขาดความรักความอบอุ่น ครอบครัวที่ปกครองอย่างเข้มงวดเกินไปและมีการลงโทษเด็กอย่าง วุนแรง ครอบครัวที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของเด็ก เงื่อนไขปัจจัยรองได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่ออกมาเร่ร่อน และการมีเพื่อนเป็นเด็กเร่ร่อนอยู่ก่อนแล้ว
- 2. การดำเนินชีวิตขณะเร่ร่อน เด็กและเยาวชนแร่ร่อนมีการดำเนินชีวิตด้วยการขาย ดอกไม้ขายพวงมาลัย ขายบริการทางเพศและขายยาเสพติด เด็กเร่ร่อนที่เข้ามาใหม่ได้รับการ

ชักชวนให้อยู่ร่วมกันในกลุ่มและเมื่อเด็กได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มเด็กรู้สึกว่าตัวเองมี เพื่อน ได้รับความรักความอบอุ่นจากเพื่อนที่เข้าใจถึงปัญหาของตัวเองเพราะต่างก็มีปัญหา คล้าย ๆ กัน การเป็นสมาชิกของกลุ่มทำให้เด็กเร่ร่อนได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมของกลุ่ม ตั้งแต่การกินนอนเที่ยว การใช้ยาเสพติด รวมถึงวิธีการหาเงินเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและ อิทธิพลของกลุ่มทำให้เด็กเร่ร่อนกลับไปใช้ชีวิตปกติได้ยาก

3. เงื่อนไขบัจจัยที่ทำให้เด็กเร่ร่อนกลับไปใช้ชีวิตปกติ เริ่มที่เด็กเร่ร่อนมีความต้องการ ที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น อยากพัฒนาตัวเองซึ่งความรู้สึกเหล่านี้ได้เกิดกับตัวเด็กอยู่แล้ว แต่เด็กเร่ร่อน ไม่จะทำชีวิตของตัวเองให้ดีขึ้นได้อย่างไร เมื่อได้พบกลับกลุ่มอาสาพัฒนาเด็กซึ่งเป็นองค์กร เอกชนที่ทำกิจกรรมเพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กเร่ร่อน โดยได้จัดกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้เด็ก เร่ร่อนมีกำลังใจเห็นคุณค่าในตัวเอง เด็กเร่ร่อนได้เรียนรู้ถึงการอยู่ในสังคมปกติ ได้พัฒนาชีวิต ตัวเองโดยการลดและเลิกยาเสพติด ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ได้ไปเรียนหนังสือ เพื่อที่จะได้มีอนาคตที่ดี และการที่เด็กเร่ร่อนได้รับรู้ว่าครอบครัวของตนยังมีความต้องการ ยัง รักและเป็นห่วง มีความต้องการให้เด็กเร่ร่อนกลับไปอยู่ร่วมกันอีก ทำให้เด็กเร่ร่อนมีกำลังใจที่ จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองเพื่อกลับไปใช้ชีวิตปกติ

Thesis Title Returning to Mainstream Lifestyles of Street Children in

Chiang Mai Province

Author

Miss.Ai Hamaguchi

M.Ed.

Nonformal Education

Examining Committee

Asst.Prof.Yongyudh Plianpadung

Chairman

Assoc.Prof.Dr.Phasina Tangchuang

Member

Lect.Visut

Vanich

Member

Abstract

This Thesis was aimed at examining conditions and factors affecting the return to normal lifestyles of street children in Chiang Mai Province. Qualitative in nature, the study relied, in data collection efforts, on observations, interviews and group discussions with 8 Children returning to and modifying their behavior typical of normal lifestyles.

Collected data were subsequently classified and analyzed revolving around 3 major issues, namely, conditions/factors pushing them to become street children; lifestyles on the street; and returning to normal lifestyles. Findings were descriptively and analytically presented. They were as Follows:

1. Identified conditions/factors instrumental in pushing children into the street primarily were families which had deprived them of love and warmth, adopted excessive upbringing and punishment measures and methods, and not tolerated the children's deviant sexual behavior. Secondary conditions/factors featured the children's own knowledge about places other street children hanged around and the fact that they had already had friends who were street children.

- 2. While on the street they made a living by selling flowers and garlands, drugs and sex. Newcomers were inducted into already existing groups. Once accepted, they now felt they had friends who could provide them with love and warmth they had lacked, friends who, themselves had encountered similar experiences, understood their problems. Being accepted members, newcomers quickly aborbed the group culture and lifestyles ranging from how to make ends meet and survive, drug use and how to earn income to support themselves. Such group culture and sway made it extremely difficult for them to return to normal lifestyles.
- 3. In fact, street children, at least some of them, did want to have a better life and better themselves. But they simply did not know how. Once they met with children's development nongovernmental organizations dedicated to the betterment of street children, they began to be encouraged and appreciate their self-worth. They started learning about living in a normal society and improving their life by staying less on drugs and quitting them altogether, engaging in socially useful activities, and returning to book learning, with the hope of brighter future. Furthermore, knowing that their families still wanted, loved and cared for them hoping for their reunion, certain street children were encouraged to change their behavior in order to return to normal lifestyles.